

Sygn. akt VI A Ca 1369/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 kwietnia 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie VI Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SA – Krystyna Karolus –Franczyk (spr.)

Sędzia SA – Regina Owczarek-Jędrasik

Sędzia SA – Anna Orłowska

Protokolant: sekr. sąd. Katarzyna Kędzierska

po rozpoznaniu w dniu 17 kwietnia 2013 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) w P.

przeciwko Gminie B.

o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

z dnia 15 maja 2012 r., sygn. akt XVII AmC 3852/10

I. oddala apelację;

II. zasądza od (...) w P. na rzecz Gminy B. kwotę 270 (dwieście siedemdziesiąt) zł tytułem zwrotu kosztów procesu za drugą instancję.

Sygn. akt VI A Ca 1369/12

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów wyrokiem z 15 maja 2012 r. oddalił powództwo (...) z siedzibą w P. przeciwko Gminie B. o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone, oddalając uprzednio wniosek o odrzucenie pozwu.

Sąd Okręgowy ustalił, że pozwana Gmina jako jednostka samorządu terytorialnego realizuje zadania własne z zakresu zapewnienia lokalnego transportu zbiorowego.

Rada Miejska B. 25 lutego 2008 r. podjęła uchwałę w sprawie wprowadzenia przepisów porządkowych przewozu osób, bagażu i zwierząt domowych w środkach transportu zbiorowego (...) komunikacji miejskiej, zmienioną uchwałą z 24 listopada 2008 r. i uchwaliła Regulamin, będący załącznikiem do uchwały, określający warunki przewozu osób, bagażu ręcznego i zwierząt domowych na liniach komunikacji miejskiej. Regulamin ten zawiera kwestionowaną przez powoda klauzulę o treści: „Wniesienie odwołania lub skargi z tytułu pobrania opłaty dodatkowej lub wystawienia wezwania do zapłaty nie wstrzymuje upływu terminów ich wniesienia”.

Decyzją z 13 grudnia 2010 r. (...) Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów uznał za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów praktykę polegającą na określeniu w „Przepisach porządkowych przewozu osób, bagażu i zwierząt domowych...” między innymi postanowienia o treści zakwestionowanej pozwem i nałożył na Gminę B. karę pieniężną z tytułu naruszenia zakazu, o którym mowa w art. 24 ust. 1 i ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Decyzja ta została zaskarżona do Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów i jest nieprawomocna.

Sąd Okręgowy uznał, że powództwo podlega oddaleniu.

„Przepisy porządkowe...” uchwalone przez Radę Miejską B. stanowią przepisy prawa miejscowego. Zgodnie z art. 40 ust. 1 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r., nr 142, poz. 1591 j.t. ze zmianami) gminie przysługuje prawo stanowienia aktów prawa miejscowego, obowiązujących na jej terenie. Zgodnie z art. 41 ust 1 ustawy swoje akty prawa miejscowego ustanawia rada gminy w formie uchwały. Uchwalenie „Przepisów porządkowych...” jest realizacją uprawnień Gminy B. i uchwała taka może zostać zaskarżona w trybie art. 101 ustawy do sądu administracyjnego.

Treść tych przepisów nie podlega natomiast, jako akt prawa miejscowego, badaniu w trybie postępowania o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone przez Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Zgodnie z art. 479³⁸ § 1 k.p.c. legitymację bierną do występowania w sprawie posiada oferent, który mógłby zawrzeć z konsumentem umowę, zawierającą postanowienie zakwestionowane pozwem. Gmina B. nie występuje jako przedsiębiorca stosujący wzorzec umowy cywilnoprawnej, a tylko taki podmiot może być kontrolowany pod kątem abuzywności klauzul. Gmina jest organem władzy samorządowej stanowiącej zgodnie ze swymi uprawnieniami przepisy prawa miejscowego, które nie mogą być traktowane jako wzorzec umowy stosowany przez przedsiębiorcę w obrocie z konsumentami.

Akty prawa miejscowego podlegają kontroli co do ich zgodności z prawem zatem legalności ich wydania przez sąd administracyjny. Sąd Okręgowy uznał, że dopuszczalne jest rozpoznanie niniejszej sprawy wywołanej powództwem o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone na podstawie art. 479³⁶ k.p.c. i oddalił wnioski o odrzucenie pozwu.

Od wyroku złożyło apelację (...) wnosząc o zmianę wyroku i uwzględnienie powództwa oraz zasądzenie kosztów, Zarzuciło wyrokowi naruszenie prawa w postaci art. 479⁽³⁸⁾ k.p.c. poprzez bezpodstawne przyjęcie, że pozwana Gmina nie jest przedsiębiorcą w rozumieniu tego przepisu i nie posiada legitymacji biernej w tym postępowaniu.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Prawidłowo ocenił Sąd Okręgowy – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, że przepisy prawa miejscowego, uchwalone przez Radę Miejską B. podlegają ocenie przez sąd administracyjny co do swej legalności na podstawie przepisów ustawy o samorządzie gminnym, nie stanowią natomiast wzorca umowy, podlegającego ocenie w postępowaniu cywilnym.

Przepisy porządkowe są stosowane (według wyjaśnień Gminy B. w postępowaniu administracyjnym z decyzji – str. 6) przez spółki: (...) sp. z o.o., (...) sp. z o.o. i (...) sp. z o.o. To między tymi przedsiębiorstwami a konsumentami, korzystającymi z komunikacji zawierane są umowy o przewóz, które mogą podlegać kontroli w postępowaniu cywilnym na podstawie art. 479³⁸ k.p.c. Legitymację bierną posiadać będą takie spółki jako oferenci zawarcia umowy z konsumentem.

Wobec prawidłowości ustaleń i oceny prawnej dokonanej przez Sąd Okręgowy w Warszawie, które podziela Sąd Apelacyjny, orzeczono w myśl art. 385 k.p.c. oddalając apelację. O kosztach przeczono na podstawie art. 98 k.p.c. i art. 108 § 1 k.p.c. oraz § 18 punkt 2 podpunkt 2 rozp. MS z 28 września 2002 r. (Dz. U. nr 163, poz. 1349 ze zmianami).